

Sveriges 3R-center

Konferensrapport 10th Congress on Alternatives and Animal Use in the Life Sciences, 20-24 augusti 2017, Seattle

År 1993 arrangerade Alan Goldberg och Bert van Zutphen den första världskongressen för att uppmärksamma framstegen inom alternativa metoder i relation till djurförsök (3R-frågor) i ett internationellt forum. I år arrangerades den tionde världskongressen med samma syfte och med en särskild återblick mot vad som har uppnåtts under dessa år. Kongressen arrangeras av en särskild kongresskommitté, där Herman Koëter har varit ordförande för årets kongress.

Temat för kongressen var *The Three Rs in Action* och innebar ett fortsatt fokus på hur man arbetar med alternativa metoder i nuläget. Bland annat betonades under konferensen framstegen som man har gjort i att ersätta djurförsök inom toxicitetstestning, utvecklingen av nya cell- och 3D-organkulturer, (så kallade *organs-on-a-chip-teknologier*) samt den praktiska tillämpningen av de tre R:en inom vetenskapen och medvetenheten kring frågorna bland allmänheten. Vid konferensen diskuterade man även en del tunga etiska frågor kring användning av djur i forskning, testning och undervisning.

Drygt 800 personer från flera olika kontinenter och länder var anmälda till kongressen. Från det svenska 3R-centret deltog Torsten Jakobsson, Cecilia Bornestaf, Karen Erlbacher, Anders Elmström, Per E Ljung, Anna Heimersson och Stefan Lindblad. Från den nationella kommittén för skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål deltog Elin Törnqvist, Karin Gabrielsson Morton, Mats Sjöquist och Katarina Cvek.

Föreläsningar

Det hölls närmre 70 föreläsningar inom nio olika teman:

1. Etik (*Ethics*)
2. Lärdomar (*Lessons learned*)
3. Innovativa modeller för säkerhet och effektivitet (*Innovative models for safety and efficacy*)
4. Hållbarhet (*Sustainability*)
5. Systembiologi och Big data (*Systems Biology and Big Data*)
6. 3R i akademien (*3Rs in Academia*)
7. Translationell forskning (*Translation*)
8. Förfining och djurens välfärd (*Refinement and Animal Welfare*)
9. Globalt samarbete (*Global Cooperation*)

Postrar

Många deltagare på kongressen ställde ut sina egna posters – sammanlagt fanns det över 350 stycken. Sveriges 3R-center presenterade själva en poster med fokus på centrets verksamhet och

några av centrets närmsta intressenter. Även 3R-center från andra länder presenterade sin verksamhet i posterformat – exempelvis Danmark, USA och Kanada. Förutom 3R-center syntes också postrar från bland annat forskare, företag och intresseorganisationer.

Sammanfattning

Kongressen innehöll förutom flera föreläsningar och plenarsessioner även vissa öppna diskussionsessioner. Det delades också flera priser ut, exempelvis *Russel and Burch 3Rs Award Ceremony* (William Russel och Rex Burch skapade själva principen om 3R, redan 1959).

Främjandet av alternativa metoder (replace, reduce, refine) genomsyrade kongressen. Flera föreläsare poängterade de tekniska möjligheterna och ekonomiska fördelarna med att ersätta djur i försök. Exempelvis presenterade forskare från både akademien och industrin i föreläsningar och genom postrar lyckade exempel som visade hur de har ersatt djurförsök med in-vitro-metoder. Ett återkommande tema i relation till nya metoder var dock valideringsprocessen för dessa. Trots stora framsteg tar det en alldeles för lång tid från att sådana metoder utvecklas tills de är godkända för att ersätta djurtester. På kongressen presenterades en hel del initiativ för internationell samverkan för att nå ett bättre genomslag av ersättningsmetoder. Även frågan kring befintlig vetenskap och read-across kom upp flera gånger – särskilt eftersom litteraturen idag ofta är ostrukturerad och kan ta lång tid att sammanställa.

En positiv trend presenterades angående kemikalier där det inte bara läggs vikt på säkerhet för människor och djur utan också allt mer även på hållbarhet och miljövänlighet redan i utvecklingsfasen.

Ett annat återkommande tema var vikten av bättre planering och dokumentation av den forskning som sker. I många studier finns fortfarande brister i bland annat den statistiska planeringen, val av modell, reproducerbarhet och uppskattning av de förväntade resultaten. Djurförsökens kausalitet och relevans kan ofta ifrågasättas på grund av att en majoritet av alla försök inte kan reproduceras och eftersom generaliserbarheten till människor ofta är tveksam därför att så många faktorer skiljer sig mellan människa och försöksdjur. En del föreläsningar presenterade därför verktyg för bättre planering och dokumentation.

Gällande förfining av djurförsök poängterade flera föreläsare att det inte bara handlar om att minska djurens lidande – utan även att öka deras välfärd, exempelvis med mer avancerad miljöberikning. Detta förutsätter bra kunskap om djuren och lämpliga metoder för bra tillsyn och dokumentation för att kunna bedöma djurens välbefinnande. Flera forskare presenterade också hur de arbetade för att djuren själva skulle ha möjlighet att acceptera sitt deltagande i försök genom träning. Andra viktiga områden för förfining som presenterades var bland annat smärtlindring och humana avlivningsmetoder. Ett avsnitt ägnade sig även åt främjandet av en omsorgskultur (eng. *Culture of care*) som en del i arbetet att ändra attityden inom försöksdjursvärlden till att alltid ha djurens bästa i åtanke.

Flera etiska frågor återkom också, såsom hur man kan göra olika slags nytto-skade-analyser av ett försöks värde och hur olika djurslag värderas i vetenskapen. Resonemanget var att det för alla djurförsöksetiska kommittéer är svårt att väga nyttan mot lidande och att få försök avslås helt på grund att de inte anses vara etisk försvarbara.

Hela kongressen präglades av en positiv anda, en vilja till internationellt samarbete och ett stort engagemang i 3R-frågorna. Detta var mycket inspirerande.

Nästa världskongress hålls i nederländska Maastricht, den 23-27 augusti 2020.

Länkar

[Tenth World Congress on Alternatives and Animal Use in the Life Sciences 2017](#)

Torsten Jakobsson, Cecilia Bornestaf, Karen Erlbacher, Anders Elmström, Per E Ljung, Anna Heimersson, Stefan Lindblad

Enheten för försöksdjur och sällskapsdjur, Sveriges 3R-center